

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

Hasábos petítisor egyszer
9 kr., többszöri hirdetésnél
7 kr., Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petítisora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentellen levelket
csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Muraközi lovaink.

Országos kiállításunk egyik fénypontját képezte az október 5-én ünnepélyesen megnyitott és 10-ig tartott ló-kiállítás, nemcsak a lovaknak jelentékeny nagy száma, hanem legfőképpen azoknak minősége tekintetéből. Látható volt itt a legnemesebb fajú lótol a szántó-vető földműves igrás lováig.

Ez utóbbiak között a legterjedelmesebb kitüntetésben részesültek megyénk muraközi s a vend. ajku népség n.ori fajú lovai, melyekből a lendvai, esáktornyai és perlaki kerületbeli földművesek 22 darabban jelentek meg az országos kiállításra és pedig 9 db. ménnél, 9 anyakancával, 4 db. szopós csikóval.

A muraközi n.ori lófaj híres és keresett cikk volt a 48. előtti időszakban, a midőn virágzásának tető pontján állott; mert a megye különös figyelmére méltatta, s előmozdítására minden áldozatot meghozott. A 48-as időszak után Muraközben, valamint a vend. ajkuak vidékén is a lótenyésztés rohamosan hanyatlott, csaknem a megsemmisülésig, az előbb tehető népség pedig annyira elszegényedett, hogy náluk mutatkozott a legnagyobb adóhátralék.

Svaszits Benó páratlan buzgóságú, fáradhatatlan alispánunknak mindenre kiterjedő figyelmét megyénk mintegy 25 négyszög mérföldnyi területének ezen szomorú állapata sem kerülhetvén ki, ő volt az első, ki az ügyet felkarolta, a magas miniszterium figyelmét és határozott támogatását annak részére kinyerte; és most, 7—8 évi időszak után az említett három kerületnek loállományja mind számban, mind minőségben annyira emelkedett, mi a legvéresebb reményeket is meghaladja. — Igazolja ezt azon fényes kitüntetés, melyben kiállított lovaink részesültek, az ezen szakra kitűzött 1500 frank díjnak csaknem kizárólagos elnyerésével, több rendbeli éremek odaitélésével.

Megeyénk n.ori fajú loállományának ily örvedetes, mondhatni az aránylag rövid idő alatt bámulatos javulása legelső sorban a nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak köszönhető, mely az ügyet hathatós támogatásával, folytonos segítségével előmozdította. — Másod sorban köszönet illeti a magas miniszterium azon szakközvegeit, melyek a fogamatossítással megbízva lettek, s e részbeni feladatukat sok fáradsággal, lelkes odaadással teljesítették. — De az eredmény nagy része alispánunkat illeti, ki a fogamatossításban a magas miniszterium hathatós segítségével sikeres felhasználásában személyes utánnézéssel, buzdítással, serkentéssel, ha kellett, szigorú intézkedéssel is mindenkor a kellő ponton személyesen megjelent; a fényes eredményű kiállítást is ő kezdeményezte, buzdítással a népet részvételre bírta, még a kiállítási lovak berakodását is személyesen ellenőrizte, s azokat a kiállítás helyiségéig kísérte. Az ő érdeme tehát, hogy az ország ezen hasznos ló-fajt és annak beszerezhetési forrását megismerte. Ezen ló-faj tenyésztés, emelkedésének köszönhető azon vidékbeli népségeknek vagyonosodása, melynek folytán lehetőségé vált a nyomor éveiből felszaporodott adóhátralékból az utóbbi években több százezereknek forlesztése, mi a magas kormány jótéteményeiben részesült népnek legnemesebb hála nyilvánítása.

A n.ori fajú lovak minőségének emelésére irányzott hathatós és helyes intézkedéseket kezdet óta figyelemmel kísérvén, saját tapasztalatom, de a kiállítási bíráló bizottságban is nyilvánított

vánított vélemény alapján azon igénytelen nézetemnek bátorokodom kifejezést adni, hogy a muraközi n.ori fajú kancákra a Pintzgaui mén nem alkalmas, sőt degenerariót eredményez; ellenkezőleg az Árdenni mén az egyedüli, mely a muraközi lónak jó tulajdonait feltűnőleg emeli; a mit szembeállítva igazolt az Árdenni mén után származott két darab kiállítási csikó, minden tekintetben kifogástalan alkatával, acélos idegzetével, dacára annak, hogy az anyakancák nem egészen a kifogástalanok közül valók voltak.

Tekintetes szerkesztő urtól bocsánatot kérek, hogy mértéken túl hosszú levelemmel fárasztom, becses lapjának nagy részét igénybe veszem; de lehetetlen örömmömmek kifejezést nem adni, midőn látom, hogy a magas miniszteriumnak hathatós támogatását, jelentékeny áldozatát oly készséggel fogadják, saját jól felfogott érdekében oly sikeresen használja fel azon nép, mely szorgalmas, munkás, erkölcsös és bár a magyar nyelvet nem érti, a szomszédos izgatások dacára országunk legbuzgóbb polgárainak nem enged a hazafiságban, mely e megye területének egy negyed részét száz ezeret haladó számban lakva, a vidéknek sajátosság viszonyainál fogva marhatenyésztésre lévén utalva, e részbeni belterjes gazdálkodása folytán egy elszegényedett népcsoportból munka és szorgalom által tehető állampolgárságra küzd fel magát.

Nem zárhatom be levelemet a nélkül, hogy hálás köszönetet ne mondjak az illető kiállítási csoportbiztos uraknak, kiknek előzékeny s fáradhatatlan gondoskodása a lovak biztos és célszerű elhelyezésére, valamint a kiállítókra vonatkozólag minden tekintetben kitűnő volt.

Városi képviselő gyűlés.

A városi képviselő testület f. hó 12-én tartott rendkívüli gyűlésén az előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után polgármester úr jelenté, hogy a szeptember hó 14-én tartott megyei közgyűlés által a zalaegerszegi főjegyzői választás megsemmisítetvén, a választás megújításáig Németh Elek eddigi főjegyzővel helyettesítette ez állást, mely jelentés tudomásul vétetett.

A tárgysorozatba felvett tárgyak tüzetes megvitatása előtt polgármester úr jelenté, hogy a 60000 frtos vasuti kölcsön felvehetése tekintetéből a város erdő és a város egyéb ingatlanai felbecsülése fogamatossítatott s a betérjesztett becselési iratok alapján a szeptember havi megyei közgyűlés a kölcsön felvételét helybenhagyta. Az erre vonatkozó iratok a kölcsön miként, hol és mily módon leendő felvétele iránt való véleményadás végett a pénzügyi bizottságnak kiadattak. — Az erdőbirtok üzemtervének elkészítésére a miniszterium által a város felhívván, az üzemterv elkészítése Lenhárd Antal keszthelyi lakos okl. erdőszere bízott, aki is munkájával 1886. évi január hó végével készen lesz. E jelentések tudomásul vétettek.

A bor- és húsfogasztási adók bérbevételének, mint a rendkívüli közgyűlés első tárgyának tárgyalása következtében, felolvasatott e tekintetben a m. kir. pénzügyminiszteriumnak rendelete, mely szerint ha a város a kikiáltási árt hat nappal az árverés előtt elfogadja, az árverés visszavonása mellett a várossal a megváltási szerződést a pénzügyigazgatóság megkötheti. Ez ügyben a képviselő testület megbizta a városi tanácsot, hogy Zala-Egerszeg, Ola, Kaszabáza bor- és hús fogasztási adójának bérbevétele tárgyában tartatni szándékolt árverés kikiáltási árát, még pedig a borfogasztási adó fejében évi 4964 ft 49 kr., a húsfogasztási adó fejében 2811 ft 53 krt, összesen tehát e két nembeli fogasztási adóért 7776 ft 02 krt, mint kikiáltási árt igérjen be s egyttal a polgármestert megbizta, hogy 1886. 1887. 1888. évekre a megváltási szerződést a bor- és húsfogasztási adókra kösse meg.

A cukor- és sörfogasztási adó bérbevételébe a város nem bocsátkozik. — Mivel az adószámolás 1881. évtől fogva hibásan vezetett kereszttül: a polgármester úr megbízott, hogy a számlolási munkát pontos és sikeres keresz-

tűltelére egy szakavatott egyént fogadjon fel illő díjazás mellett. —

Polgármester úr jelenté, hogy a városi pénztár átvétele ez ideig nem volt teljesíthető, habár a városi tanács hatásköréből kitelhetőleg rajta volt, hogy az fogamatossítassék. Felolvasatott egyttal az átvétellel megbízott bizottság jelentése, mely szerint az átvételt a volt városi pénztárnok mulasztásai okozták, amennyiben a szükséges s nála levő iratokat a bizottság rendelkezésére nem bocsátja. A képviselő testület a volt városi pénztárnokot végzésileg felhívja, hogy három nap alatt minden átadást és számlolást annál inkább teljesítsen; mert ellenkező esetben az átadás és számlolást fogamatossítása a volt városi pénztárnok költségére alkalmazandó szakügyén által fog eszközöltetni. —

A kaszárnya átvételét illetőleg a képviselő testület kebeléből egy héttagú bizottságot küld ki, mely az eddig nagy buzgalommal működött laktanyaépítési bizottsággal egyetértve járja el a kaszárnya átvételének munkájában. — A laktanya átvételi bizottságba Farkas Dávid, Horváth Miklós, Sipos János, Goldfinger János, Fangler Mihály, Weisz Izidor és dr. Mangin Károly urak választottak. —

A városi kórház átvételére szintén egy héttagú bizottság küldetett ki avval a megbízatással, hogy az átvételt a kórházépítési bizottsággal egyetértően teljesítsék. A bizottság tagjaita Farkas Dávid, dr. Mangin Károly, Kovács László, Nagy János, Horváth Miklós, Fangler Mihály és Weisz Izidor urak választottak. —

A laktanya felszerelése és a még hiányzó építkezésekhez szükséges 3000 frt beszerzése érdekében a polgármester úr megbízott, hogy ezen 3000 frtnak miként leendő fedezéséről a pénzügyi bizottsággal egyetértőleg gondoskodjék.

Mivel a város ez ideig a városi újkórház felszereléséhez évenként 700 frttal járult: a megajánlott 700 frt az 1886. évre is megadatik s a jövő évi költségvetésbe felvétetni határozatott. —

Hajik István képviselő úr indítványozta, hogy egy állandó laktanyaügyi bizottság alakítsassék, mely bizottságnak feladata lenne a laktanya jövedelmeit és kiadásait külön könyvelni és ezekről pontos jegyzéket vezetni. Az indítvány elfogadtatván, a 3 tagú bizottság tagjaita Háczy Kálmán, Hajik István és Fischer László urak megválasztottak.

Weisz Izidor képviselő úr kérdést intéz a polgármester urhoz, hogy minő intézkedés történt a járdák időnként leendő javítása és tisztántartása érdekében? Szándékoznak-e és mikor a városban átjárókat készíttetni? Polgármester úr válaszában utal arra, hogy a járdák tatarozása és tisztántartása érdekében a város polgárai már három ízben lettek eredmény nélkül felhívva, sőt pénzbüntetéssel is fenyegetettek, azonban a tanácsnak szigorúbban a képviselő testületől nyerendő megbízatás nélkül nem intézhetnek. Az átjárókat illetőleg azok építése legközelebb fogamatossítatik. — A képviselő testület polgármester úr jelentését tudomásul véve elhatározta, hogy amely háztulajdonosok a kitűzött időre a tanácsnak a járdának kavicsával meg-hozatala- és jókarban tartására vonatkozó intézkedését nem teljesítik, úgy a tanács végzése az illető háztulajdonosok költségére a város által lesz fogamatossítva.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság október havi ülését Svaszits Benó alispán úr elnöklete alatt f. hó 10-én tartotta.

A felolvasott alispáni jelentés szerint a közegészségi állapot a megye egész területén általában kedvező volt s külön rendkívüli intézkedés tárgyát csakis a esáktornyai járás némely községeiben fellépett ronsoló toroklob esetek képezték. (Ennek ügyállását, úgy a közegészségügyet érdeklő havi, mozzanatokot a lapunk más helyén egész terjedelemben közölt főorvosi jelentés tartalmazza.) A hasznos házi állatok egészségi állapata is általában kedvező volt, köztük járvány vagy ragály nem uralgott és az antrax kór, valamint egyéb elhullási esetek is a szokottnál gyéresebb számban fordultak elő. A közbiztonság ellen elkövetett bűnmerényletek közül az alispáni havi jelentés részletesen előadja a szeptember hó 23-án Pákán gyilkossággal elkövetett lövöllyalást, melyre nézve az azonnal minden irányban a csendőrség által fogamatossított nyomozások eddig eredményre nem vezettek. Mely okból, valamint ama körülmények fogva is, hogy az újabb időszakban főleg a novai járás területén, valamint a vele szomszédos letenyei, lendvai és egerszegi járásokban is fordultak elő több lopási esetek: ezeknek sikeres meggátálása és a tettesek kinyomozása tekintetéből a csendőrkürelti parancsnoksággal egyetértőleg megtörténtek a kellő intézkedések olyké

pen, hogy az illető vidékbeli összes esendőorszállomások egy és két főnyi ideiglenes szaporítással megerősítették, ezáltal a járóri szigorú őrök és folytonos nyomozás teljesíthetése biztosított. A vagyonbiztonság ellen elkövetett még 8 betörés, 5 állat és 21 egyszerű tolvajság, mely 34 tolvajági eset közül a vétkek tettesek 21 esetben nyomoztattak ki és szolgáltatották át az illetékes bíróságnak; továbbá vadászati kihágás miatt 3 egyén és engedély nélküli fegyvertartásért 2 egyén jelentetett fel, végre igazolvány hiánya miatt 7 csavargó egyén tartóztatott le és szolgáltatották át az illetékes hatóságnak.

Az alispáni jelentés felolvasása és tudomásul vétele után előterjesztett a m. kir. belügyminiszteriumnak a múlt havi közigazgatási ülés határozatából a phylloxera által károsult meszes-györki szőlőtulajdonosoknak járó harmadik kártalanítási részletösszegnek a megyei törzsvagyonból való előlegezés megengedése tárgyában tett felterjesztésre küldött leírata, mely szerint a belügyminiszterium az első leíratában foglalt indokai alapján a III. részletösszegnek a törzsvagyonból való előlegezését az ideig, míg az első két részlet vissza nem térítettik, nem hagyja helybe. — A közigazgatási bizottság e tárgyban újabb intézkedés szükségét nem látta ezek alapján mindazideig, míg az összes szolgabírókól be nem érkeznek a befolyt összegekről, úgy a hátrálékokról szóló kimutatások, melyek alapján lesz újabb felterjesztés intézve a m. kir. belügyminiszteriumhoz.

Előterjesztett a magas miniszteriumnak leírata Nagy Károly és érdektársainak a felső-bagodi és marontai malom közt levő Zala medre tisztogatási költségeinek az érdekelt birtokosok közti felosztása tárgyában hozott közigazgatási bizottsági végzés ellen tett fellebbezésére. Mivel a hozott miniszteri rendelet szerint a tisztogatási költségek megállapításánál nemcsak a jobb és balparti birtokosok birtokaránya veendő figyelembe, hanem egyúttal, hogy a tisztogatás által minő haszon háramlik mind a jobb-, mind a balparti birtokosokra, úgy a malomtulajdonosokra: ezek elbírálására a járási szolgabíró újabb tárgyalás kitézése- és megtartásával megbízott.

Olvastattat a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a közigazgatási bizottsághoz intézett átírata, melyben tudatja, hogy dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő állásában végleg megerősítették. — A közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul megyei ügybuzgó tanfelügyelőnek eme kiténtetését.

Az árvaszéki elnök úr havi jelentése szerint a fogalmazói karnál augusztus hó végével hátrálék volt 2409 ügydarab, szeptember hóban beérkezett 2038 s így összesen elintézés alá került 4447 ügydarab; ebből szeptember hó folyamán elintéztetett 2169, hátrálékban maradt a hó végén 2278 ügydarab. A hátrálékban maradt 2278 ügydarab közül 7 májusról, a többi 2271 pedig júniustól s így négy hónapon belüli hátrálék. Az irodánál augusztus végén hátrálék volt 1089, szeptember hóban leírás végett átadott 2166, összesen 3255 ügydarab. Ebből letisztított és expedáltatott 2204, hátrálékban maradt 1051 ügydarab.

Kir. tanfelügyelő úr szeptember havi tevékenységéről szóló jelentésének előterjesztésénél mindenekelőtt felemlíté, hogy a múlt évi jelentésének munkatervéhez képest ezuttal a göcseji iskolázás megfigyelésével foglalkozott behatóbban. E célból meglátogatta egyelőre a baki-tüttősi, tófejji, pákai, iklódi, lenti-szombathelyi, lenti, teskándi, szécsi-szigeti, kányavári, kis-szigeti, novai róm. kath. iskolákat, nem különben a gutorföldi, gellénházi és tárnoki községi iskolákat. — Az okok, melyeknek káros visszahatása e vidéken is legérzékenyebb — nem mai kelettek. Így első vonalban a pontatlan iskolázás, melynek indolentiája egyes községekben egész káros jellegűt ölt. Már feltűntette a közigazgatási bizottság előtt az igazolatlan iskolamulasztás ellenőrzésének s megtorlásának legalkalmasabb módját s annak rendkívüli fontosságát s a közigazgatási bizottság ez irányban nemcsak meghozta szigorú végzését, hanem annak tartalma tényleg a községek, iskolaszékek, iskolalátogatók, szolgabírák, gondnokságok s az összes egyházi hatóságok kezei közt van. Be kell tehát várni ezen intézkedés sikerét a jelen tanévben. Nem gondolható, hogy akadjon hatóság, szülő vagy tanító, ki ezen intézkedés végrehajtásától, tehát egy szent és egész nemzedékek jövőjét befolyásoló ügytől — megvonná saját hatáskörében támogatását. — A bajok további kutterrását a törvényes minimumon jóval alább álló fizetések kelt kiartott, képesítés nélküli tanítók ama példányai képezik, kik hivatás és kellő előtanulmányok hiányában a nevelés és oktatásnak legkezdetelegesebb clemével sem ismerősek. Ezeknek számát csak a rendszeres tanítói állomások szervezése fogja apasztatni s tényleg egy év óta is érzékenyen apasztotta. A törvényes alapokon álló díjlevelek megállapítása, nem különben a hitközségeknek az iskola fenntartást célzó önmegadózatása módozatai végett személyesen fogja megkeresni a szombathelyi egyházmegyei főhatóságot. Ép így tárgyalva lesz tanácskozmányaiknak a szűk iskolahelyiségek kibővítésének az illető hitközségek viszonyaihoz mérendő rendszeres és fokozatos keresztülvitele. — Nagy örömmel tapasztalta, hogy a meglátogatott göcseji községek között némelyik jól felfogta érdekeit és eszéről szép példával tör elő. Új második tantermet talált Novában és Lentiben. Pákan az építési anyag együtt van s a hitközség kész a második tanítói állomás szervezésére, Kányavárott ép látogatása alkalmával fejezték be az iskola új tantermet; át van alakítva a lenti-szombathelyi tanterem is. Kissziget közönsége is hozzájárult a tanterem bővítéséhez. Gellénháza is nagy részben eleget tett végzésileg kimondott kötelezettségének. — Kielégítő szellemi eredmény mellett egészségellenes a nagy-lengyeli iskola helyisége. Példátlánul elhagyott a tófeji iskola állapata; szánandó benyomást tesz a teskándi helyiség is. — Az iskolák némelyikében abszolute semmi előadást sem talált. Az építkezés miatt nem látogatott iskoláktól eltekintve — legnépesebbek voltak az

ujjonnan épült gutorföldi, pákai, lenti és nagy-lengyeli iskolák. A göcseji iskolázás szellemi eredményének elbírálását csak az összes iskolák megvizsgálása után eszközölheti, azonban a tapasztaltak után már most is állíthatja, hogy a vidék helyi viszonyaiból is kifolyó nehézségekkel szemben, melyekkel az ügybuzgó tanügybarátoknak itt meg kell küzdeniük — a szellemi eredmény sok méltánylásra érdemes. — A faiskola be rendezésének s fenntartásának kötelezettségére vonatkozólag a községeknek elég tájékozottságot, de a kivételben sok kezdetlegességet tapasztalt. Nem is mulasztotta el a pontos iskolázás sürgetése mellett — első vonalban a faiskolák érdemében felhasználni személyes hatását. Jelentette továbbá, hogy a lenti és pákai izraelita iskolák szervezése ügyében a hitközségekkel a helyszínen megállapodáshoz jutott. — Megjelent Szent-Adorjánon is, hol az állami iskola személyi s dologi ügyei kívántak orvoslást. — Ugyanezen időszakban megtekintette a szent-mihályi községi iskola helyiségeit a tankötelesek túlnyomó számának alkalmas elhelyezése céljából; továbbá a magas miniszteriumtól nyert megbízatásához képest az almási tanító sorsát illetőleg az iskolaszéki elnököt személyesen megkereste. — Jelenté továbbá, hogy október hó folyamában a balatonmelleki iskolák egyik csoportját látogatta meg s folytatólag a többi göcseji iskola viszonyait fogja tanulmányozni. Jelentését egy újabb tanügybarát áldozatkészségével zárta be. Ugyanis Szmodics Viktor perlaki járási segéd-szolgabíró mindaddig, míg e kerületnek tisztviselője leend, éventénként 100 forint bocsát a tanfelügyelő rendelkezésére a perlaki járás növendékei közül azok számára, kik a magyar nyelvben legkiválóbb előmenetelt tesznek.

A közigazgatási bizottság tanfelügyelő úr jelentését örömmel vette tudomásul s Szmodics Viktor perlaki segéd-szolgabírónak a tanügy érdekében tett áldozatkészségét teljes elismeréssel fogadta, mely elismerés neki végzésileg kiadni határozatott. —

Faller József zala-egerszegi és Káposztás Ferenc alsó-lendvai polgári iskolai tanítók második ötödéves pótlék elnyerése ügyében beterjesztett kérvénye pártolólág felterjesztetik a miniszteriumhoz.

A tapolezai felsőbb népiskola, a molnári állami elemi iskola, a nagy-kanizsai polgári, felsőléány és elemi iskola, a zánkai, mihályfai, szepetki elemi iskola 1885/6. tanévi költségvetései a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz pártolólág felterjesztettek.

Kir. tanfelügyelő úr jelenti, hogy Horváth Pál szabályosan megválasztott pölöskefői tanító még megerősítése előtt ezen állomásáról lemondott. Az új választás vezetésére Svastits Károly járási szolgabíró úr felkértek.

Kir. tanfelügyelő úr bemutatja a nagy-páli községi iskolai szabályosan megejtett tanítóválasztás jegyzőkönyvét a kiállított díjlevelekkel együtt. Huszár László új állomásán megerősítették.

Kir. tanfelügyelő úr jelenti, hogy némely község a statisztikai táblázatokkal együtt kiküldött első számú törzskönyvi lapokat még most sem küldte vissza s így az évi kimutatás és törzskönyvi feldolgozása nagy halasztást szenved. Járási szolgabírák felhívattak, hogy a halogató községek előjáróságát a betöltött ívek haldéktalan beküldésére legszigorútabban felhívják.

Kir. tanfelügyelő úr jelenti, hogy a szent-adorjáni állami iskola számadásainak felülvizsgálása céljából az érdekelt hatóságok kíséretében a helyszínen megjelen- vén, a megejtett tanácskozás után azon meggyőződésre jutott, hogy az 5 százalékos iskolai adó s tandíj hátrálékok tüzetes megállapítása, behajtása s behajtásuknak elbírálása nélkül az elkészített számadásoknak érdemleges méltatásába bocsátkozni nem lehet. Járási szolgabíró felhívattak, hogy az öt százalékos iskolai adó és tandíjnak a szent-adorjáni állami iskola pántárát megillető s a számadások által betöltött időre esedékes s összegükre tüzetesen megállapított hátrálékait — legkésőbb ez évi november hó 15-ig behajtsa s eljárásának eredményéről, az esetleg le nem fizetett, de behajtható hátrálékok feltüntetésével — a közigazgatási bizottságnak jelentést tegyen. —

Az adófelügyelő úr jelentése szerint augusztus hó végével az adóhátrálék 1312536 frt 65 krt tett, melyből szeptember hóban 146919 frt 81 kr. lefizetett, szeptember végén az adóhátrálék 1165636 frt 84 krt tett. Ez évi szeptember havi eredményt a múlt év hasonló időszakával egybevetve, jelen év szeptember havában 849 frt 73 krral több folyt be. — Bélyeg- és hadmenteségi díj és egyéb tartozék címén befolyt 229,350 frt 85 kr., melyet a múlt év szeptember havában ugyanezen címen befolyt 204527 frt 73 krral egybevetve, ez év szeptember havában 24823 frt 12 1/2 krral több folyt be. Szeptember hóban adófizetési halasztás egy esetben, házadómentesség 10 esetben engedélyeztetett. —

Arvay Lajos tisztviselő úr felemlíti, hogy az egerszegi homokbányában ismét szerencsétlenség történt, mely annál sajnósabb, mert pár hóval ezelőtt a kérdéses bányának szakértői megvizsgálása és a szakértői vizsgálat nyomán a bányának jövőben való kezelésére vonatkozó utasítás készítése közigazgatási úton elrendeltetett. Ezek folytán azon tisztelletes kérdést intézi alispán urhoz, van-e tudomása ez esetről s ha igen, megtörtént-e a tüzetes vizsgálat tekintetben, hogy a kezelésre vonatkozólag kiadott utasítás egyes pontjai szigorúan megtartottak? Másodsorban utalva egy megyei tisztviselővel a napokban nyilvános helyen előfordult esetre, azon kérdést intézi alispán urhoz, valjon az illető tisztviselő ellen megindította-e a szabályszerű eljárást és minő eredményű?

Alispán úr az első ügyre vonatkozólag tudatja, hogy a kezelésre vonatkozó tüzetes utasítások annak idején kiadottak; neki az esetről tudomása nincs, mivel az hivatalosan be nem jelentetett, miért is ajánlja, hogy a polgármester igazoló jelentés tételre utasítsassék, mely indítvány el is fogadtatott. A második ügyre nézve jelenti, hogy melyet az eset tudomására jutott, az

illető tisztviselőt igazoló jelentés tételre felhívta, mely jelentés alapján foganatosíthatja csak a törvényszabta eljárást. Egyelőre ez ügyben eme felvilágosítást kéri tudomásul venni. A közigazgatási bizottság alispán úr eme nyilatkozatát tudomásul vette. —

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos úr a megye területén szeptember hóban észlelt közegészségi állapatról és egyéb közegészségügyet érdeklőkről a közigazgatási bizottság október havi ülése elé a következő jelentést terjesztette be:

Az időjárási viszonyok mind a közegészségre, mind pedig a növényzet tenyésztetére kedvező befolyással voltak; a hó egész folyamán kevés kivétellel derült napokat élveztünk, az éjjelek és nappalok közt igen érezhető hőfok különbséggel.

A közegészségi állapot valamint a felnőtteknél, úgy a gyermekeknél is nemcsak kielégítő, de a megye legnagyobb részében igen kedvező volt; különösen a felnőttek közt egyáltalán kevés megbetegedés történt, a meleg napokra következő hűvös éjjelek sem gyakoroltak káros hatást a szabad ég alatt alvók szervezetére. Az előfordult kóros esetek közt legnagyobb százalékkal szerepeltek az emésztő szervek hurutjai, néhány vérhas, itt-ott váltólázok egyes esetei, egyéb kórnemek száma említést sem érdemel; halálózás csekély volt. A gyermekek közt előfordult szőrványos betegségek számára nyílt körülményen hasonlít a felnőttekéhez, Bellatinczon és Gánicsán dyphteritisznek egyes esetei merültek fel szőrványosan.

A heveny fertőző kórok a hónap utolsó hetéig sehol sem öltöttek járványos jelleget, csupán a hó utolsó napjaiban jelentetett, hogy a csáktornyai járás Maczinecz és Felső-Mihályvecz községeiben a roncsoló toroklob járványos természetű felépített.

Tekintettel a járvány veszélyes voltára, azonnal a helyszíneire utaztam és nemcsak azon községekben jelentem meg, hol a roncsoló toroklobnak esetei még észlelhetők, de bejártam azon helységeket is, melyekben a legközelebb mult időben e kórnem, vagy evel rokon betegség felmerült. Mint a tekintetes alispáni hivatalhoz e tárgyban beadott kimerítő jelentésemben is előadtam, az általunk bejárt hat község (Nedelec, Hrácsány, Ternevecz, Maczinecz, Felső-Mihályvecz és Csrecsány) közül Maczinecz tekinthető a kór gócpontjának, hol már szeptember elején merültek fel egyes szőrványos esetek, ezekkel együtt dyphteritiszben szeptember hóban e községben elhalt 8 gyermek, beteget öt házban összesen tizet találtunk, ezekből két házban 3-3 beteg feküdt az egészségesekkel a ház egyetlen szobájában, sőt az egyik házban ugyanazon egy szobában volt a 3 beteg a szülőkkel és az odaérkezésünk előtt alig fél órával eltemetett halottal. Roncsoló toroklobban szenvedő beteget még egyet találtunk Csrecsány községben, a többiben nem. Maczinecz községben a körülmények folytán szükségesnek találtott a kényszergyógyítás elrendelése, a többi szükséges utasítások is itt, úgy a többi községben is a bírának kiadattak, az eljárás gyakorlati kivitelének módja megmagyaráztott, a foganatosítás felelősség terhe mellett kötelességük tételét. A szüreti szünidők miatt az iskolák úgy is zárva levén, ezek megnyitása a hatóság újabb határozatáig függőben hagyott.

Himlőnek szőrványos esetei észleltek Szigligeten és a sümegi járás néhány községében, az óvintézkedések mindenütt megtétettek. A himlőoltás a beérkezets jelentések szerint bevezetett.

Boncvizsgálat teljesített 7, háromszor törvény- szerű megbízás folytán, négyezer pedig rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai a törvényes bírói boncolásoknál voltak: 1 agyrázódás sértés folytán, 1 agyvér- ömleny és 1 hashártyalob; a rendőri boncolásoknál pedig 2 agyrázódás és 2 szívszélhűdés.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből történt kétszer; súlyos sértés bejelentett 4.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 8 egyén lett áldozata és pedig vízbe fült 3, ittas állapotban padlásról leesve agyrázódás folytán halt meg 2, létráról leesve agyvérzést szenvedett 1, kocsirol leesve agyutát kapott 1, cséplőgéppel által összezuzódtott 1.

Szerencsétlen szülés, hol műleges beavatkozás vált szükségessé, 3 eset jelentetett be, két esetben az anya életben maradt, de a gyermek meghalt, egy esetben sem az anya, sem a gyermek nem volt megmenthető.

Elmekórnak 3 esete merült fel; ezekből egy, mint nyugodt, házi gondozás alatt hagyott, kettő pedig, mint közveszélyes, az országos tébolydába szállított.

Mint az egészségügyet érdeklő körülmény felemlítendő, hogy Alsó-Lendván egy család mérges gomba evése folytán mérgezési tünetek közl megbetegült, Dobriban pedig egy leány maszlagos redősirom mag evése után rángöröcsöket kapott; mindkét esetben a gyorsan igénybe vett orvosi segély által sikerült a szerencsétleneket megmenteni. Melinczen egy kocsis, ki lóháton volt, a villám által sújtott, a ló agyon lett ütve, a kocsis agyrázódást szenvedett, de felgyógyult.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Zalamegyeiek az országos kiállításon. A Nagy-Kanizsán dr. Tuboly Gyula ügyvéd úr által a kiállítás tömeges látogatás tekintetéből megindított mozgalom fényes eredményre vezetett. Ugyanis f. hó 16-án Svastits Benó alispán úr vezetése alatt közel ezeren mentek megénk (mintegy 600-an csupán Nagy-Kanizsáról) külön vonaton Budapestre. A budai állomásnál az érkezőket megénk követi közül dr. Apáthy István, dr. Berger Ignác, Inkey László, Unger Alajos, Veszter Imre vártak, a legidősebb megyei követ dr. Apáthy István üdvözlő beszéddel fogadta őket, melyre Svastits Benó alispán válaszolt. Még az nap az elszállásolás után együttesen az állatkertet látogatták meg. Pénteken reg-

gel a régi lövölde épület előtt volt 8 órára a gyülekezés, honnan imposans sorban vonultak a kiállításra. Az igazgatóság épület előtt Schriener igazgató-tanácsos fogadta az érkezőket, kinek üdvözlő szavaira alispán úr válaszként megköszönve a szívvel fogadtatást. A főváros pavillonja előtt földi-inket Budapest főváros nevében Ráth Károly főpolgármester, Kammermayer Károly polgármester és Márkus József főjegyző fogadták. Ráth Károly főpolgármester beszédére ismét alispán úr válaszolt. Ezután kisebb nagyobb csoportokra oszolva a kiállítás megtekintésére indultak. Délben társasbédre gyűltek egybe a debreczeni csárdában. — Eltekintve az erkölcsi hasznolt, mely a kiállítás meglátogatása által egyesekre báramlik, örömmüknek kell csak kifejezést adnunk, hogy sikerült megynkből oly tümeges körándulást szervezni, minő még egyik megyéből sem volt. Ennek köszönhető egyuttal azon szívvel és rokonszenves fogadtatás, melylyel megyebeliünk lépten nyomon találkoznak s mely megyénk minden egyes lakosságának szívét csak is örömmel töltheti be.

A balaton-füredi szeretetház legközelebb jelentékeny adományban részesült. Ugyanis a Klotild főhercegnő himnuszainak kiadására folytatán befolyt, emberbaráti nemek érzelmeitől vezéreltetve, a hivatását oly kiváló sikerrel betöltő balaton-füredi szeretetház, mint testvéregyesület rendelkezésére 2000 forint bocsátott.

A közegészségügyi viszonyok tárgyában fennálló szabályrendeletek iránt tett intézkedések megvizsgálása végett dr. Buzinkay Gyula közegészségügyi felügyelő megyénket beutazza. F. hó 11-én jött városunkba s a kórházakat, úgy az egyes tanintézeteket vette tüzetes vizsgálata tárgyává.

Faiskolák megvizsgálása. Gróf Schmedegg János miniszteri biztos e hó 20-án kezdi körutját megyénkben a községi faiskolák megvizsgálása végett.

Lelkes tanügybarát. Szmodics Viktor perlaki segédsegelgő úr a kir. tanfelügyelőséghez intézett irata szerint mindaddig, míg azon járás tisztviselője leend, évenként száz forintot ajánlott fel a perlaki állami népiskola azon tanulóinak megjutalmazása végett, akik a magyar nyelvben legszebb előmenetelt tesznek. — A kir. tanfelügyelő úr e nagylelkű adományról a közigazgatási bizottságot e havi ülésén értesítvén, a bizottság elismeréssel vette tudomásul a lelkes tanügybarát és jó hazafi e nemes adományát. — Hiszszük, hogy Muraköz emez egyik legjelentékenyebb városában a magyarság ügyének üdvös szolgálatát fog tenni ezen áldozatkészség!

Gyászhir. Kiss Béla alsó-lendvai gyógyszerész f. hó 7-én munkás életének 73. évében elhunyt. A boldogul az 1848-iki szabadságharcban lelkesen küzdött szülővárosáért, mely akkor Jellasics seregétől sokat szenvedett. Temetése e hó 9-én ment végbe, melyre tisztelői, a megye több vidékéről szép számban jelentek meg.

A nagy-kanizsai társaskör évi közgyűlése f. hó 4-én d. n. 3 órakor tartotta saját helyiségében a tagok által érdeklődése között. Tóttósy Béla elnök úr a gyűlést megnyitván, dr. Neusiedler Antal titkár olvasta fel a társaskör évi működését híven feltüntető jelentését, melyből kiemeljük, hogy a társulatnak 97 rendes, 85 külltagja van. A választmány 12 ülést tartott, melyen a felmerült ügyek mind elintézték nyertek. Az évi bevétel 3430 frt 13 krt, a kiadás 2769 frt 67 krt s így a megelőző évi maradvánnyal együtt a társulat pénzkészlete 660 frt 46 krt tesz. A lefolyt évben 80 drb könyv szerzettetett a társulat könyvtára számára. A titkár jelentés, úgy a számvizsgáló bizottsági jelentés tudomásul vétele után elfogadtatták a választmány által előterjesztett költségvetés. A tisztikar választása következőleg ejtetett meg: Tóttósy Béla elnök, Somsich Lőrinc alelnök, dr. Neusiedler Antal titkár, dr. Tripammer Rezső ügyész, Bogyay Ödön pénztárnok, Erdődy Lajos háznagy, F. v. István könyvtárnok. Választmányi tagok: Cserecsenyés Sándor, Clement Lipót, Gulyás Jenő, br. Normann Ágost, Rózsa Bertalan, Janky Károly, Weber Károly, Baboss László; póttagok: Fesselhoffer József és dr. Szukits Nándor. Számvizsgálók: gr. Hugonny Kálmán, Szikits Gábor és Schmidt Frigyes.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Balassa Benő* zala-egerszegi polgári iskolai rendes tanított jelen állásában végleg megerősítette.

Kinevezés. O Felsőge, az igazságügyi miniszter előterjesztésére *Götz Ferenc* mura-szombati aljárásbíró a perlaki járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki.

Áthelyezés. O Felsőgenek f. évi október hó 10-én kelt elhatározásával *Simon Lajos* esküszertnyai albirónak a perlaki kir. járásbíróshoz leendő áthelyeztetése megengedett. — A m. kir. pénzügyminiszter *Pochner Ferenc* bajai m. kir. adóhivatali adótárnokot hason minőségében a esküszertnyai kir. adóhivatalhoz helyezte át.

Kitüntetés. *Szopós és Grósz* csendőrök, akik Savanyú Józsi elfogatása által annyira kitüntek, a belügyminiszteriumtól dícsérő oklevelet nyertek. Ezenkívül Grósz, aki mult évben a szombathelyi (szent-mártoni) tüzesetnél élete kockázatásával egy nőt mentett ki az égő házból, még 25 frt ajándékban is részesült a kormány részéről.

Névmagyarosítás. *Lövensohn Samu* talián-dörögdi illetőségű ugyanottani lakos kiskorú Emil, Lajos, Árpád nevű gyermekei vezetéknevének „*Löke*“-re, kiskorú *Spitzer Arnold* alsó-lendvai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének „*Szente*“-re és kiskorú *Lakner Géza* keszthelyi illetőségű fertő-szent-miklósi lakos vezetéknevének „*Dongó*“-ra kért átválttatását a m. kir. belügyminiszterium megengedte.

Az utolsó évnegyed bekövetkezte alkalmából tisztelettel felkérjük lapunk előfizetőit az előfizetés mielőbbi megújítására; hátrálékos előfizetőinket pedig a hátrálék mielőbbi beküldésére kérjük. Akik lapunkat továbbra nem szándékoznak járattni, sziveskedjenek ezt egyszerűen a lap visszaküldésével értesítsükre adni, hogy így a lap küldését beszüntetve, magunkat felesleges kiadástól megmenthesünk.

Az építő iparosok tanfolyama. Az állami középipartanodában a télen szünetelő építő iparosok, kőművesek, ácsok és kőfaragók számára rendezett tanfolyam f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitást. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől március hó végéig tart; e tanfolyamon az illető építő iparosok rendszeres szakkiképzését s annak sikeres bevégezése után *jogérvényes kőműves-mesteri bizonyítványt* nyertek. Tanulóik felvételnek a 14-ik életévet betöltött azon kőműves, ács- és kőfaragó segédek, akik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Főherceg Sándor-ter 4. sz.) november hó 2-ik napjáig, a köznapokon este 6-tól 7-ig, a vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 10 órától 12-ig tartatnak. Budapest, 1885. október hóban. Az állami középipartanoda igazgatósága.

Életveszélyes feldúlás. Schölbér István 33 éves, nős, gyermektelen, bács-bodrogmezei születésű keszthelyi lakos szállító kocsi f. hó 8-án reggel 5 órakor egy, 11 hordó petróleummal terhelt szekérről Keszthelyről Tapolezára indult, azonban utközben a szeszes ital mértéktelen élvezete folytán annyira ittas állapotba jutott, hogy Meszes-Győrök határában a becei hegy alatt lovai az utról félremenyén, nehéz, terhes kocsija feldúl s ő a kocsi tetejéről lezuhánván, oly súlyos belső sérülést szenvedett, hogy mire Keszthelyre haza szállították, már meghalt.

Megégett. Özvegy Csóbor Ferencné szent-györgyvölgyi lakosnénak 8 éves Zsófi nevű leánya mult hó 30-án több óráig gyermek társaságában a falu közelében rakott tűz mellett melegedvén, ruhája véletlenül meggyulladt és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ezek következtében 24 óra múlva meghalt. A megegett vizsgálat szerint az anya a kellő felügyeletet gyermeke irányában elmulasztván, megbüntetése érdemében a vizsgálati iratok az alsó-lendvai járásbírósnak átadottak.

Eltipratás. Horváth József keszthelyi-polgárvárosi lakos nejt Balaton-Szent-György határában egy vidéki fuvaros f. hó 2-án eltipratta és rögtön meghalt.

Hirtelen halál. Gordonicz Józsefné szoboticzai lakos f. hó 1-én esti 9 órakor hirtelen elhalt. A másnap teljesített orvosrendőri vizsgálat alkalmával az elhalt háznépének kihallgatása után kiderült, hogy az elhalt nő éveken keresztül idült izületi csúzában szenvedett, mely körülményre való tekintettel a járási orvos azon nézetének adott kifejezést, hogy nevezett nő agygyuta következtében halt el.

Utonállás. Klár Zsigmond és Rancz János zalavanczi lakosokat mult hó 20-án este 10 óra tájban Gánicsa községből haza menet Tivadar József, Mansecz József, Berendiás Iván és Krizsánits Mihály gánicsai lakosok a község közelében megtámadták, de Rancz magát a támadók kezeiből kiszabadítván, futni kezdett, mire a gánicsaiak hat lövető pisztolyal utána lőttek, de szerencsésen menekült a lövés elől, erre azután Klár Zsigánt is eleresztették. Másnap a megtámadott két egyén Gánicsára visszamenvén, az utonállókkal 14 frtban kiegyeztek. Az esetről a bellatinzi m. kir. csendőrség értesítvén, a helyszínre ment s az utonállókat elfogván, őket az alsó-lendvai kir. járásbíróshoz bekísérte.

Gabnaárak Zala-Egerszegén 1885. október 16-án. Buza 7.30—7.50; rozs 6.—6.40; árpa 6—7.20.

Általános szer. Köszvényes és csuszos betegségek, sebek és daganatok gyógyítására MOLL valódi Ferenc pálinkája (sósórszesz) mint olesó gyógyszer ajánlatik. Üvegként 80 kr-ért kapható. A vidéken minden gyógyszerertárban és tiszkereskedésben, határozzottan MOLL készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Irodalom.

A magyar demokracia lapja ez idő szerint a sző legigazibb értelmében a „Pesti Hirlap“, mely kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül, erélyvel és igazsággal szolgálja a nemzeti politikát, a szabadelvű haladás és a magyar demokracia érdekeit. S amellet jólértesültség, élenkség, a tartalom gazdagsága és választékossága tekintetében egy más lap sem mulja felül. Mindehez járul már a közel hetekben az a nagy előny, hogy a lap — új tökéletesített nyomdagép beszerzése folytán — mindennap két egész iven (16 oldal) fog megjelenni, s már fölívágya jut az olvasó keze közé, felülmulva ezzel valamennyi bécsi lapot is. A legjeleőbb publicistai erő, a legkittünőbb tárcairók foglalnak helyet a „Pesti Hirlap“ munkatársainak díszes sorozatában, kik közül legyen elég felemlíteni Pulszky Ferencet, Törs Kálmánt, Beksics Gusztávot, Pesty Frigyeset, Borostyáni Nándort, dr. Kenedi Gézát, (a felelős szerkesztőt), Mikszáth Kálmánt, Bartók Lajost, Ágai Adolfot, Tóth Bélát, stb. Specialitásait képezik a Pesti Hirlapnak a „Tisztelt Házból“ című országgyűlési karcolatok (Mikszáth Kálmán tollából), zeneműlélekt minden héten egy vagy két szerzeménnyel, mulattató apróbb közlemények, (karcolatok, párisi apróságok, vegyesek, adomák), szerkesztői üzenetek oly számmal, mint egy más lapban sem. S e gazdag tartalom lap ára mégis csak 3 frt 50 kr. negyedévre, 1 frt 20 kr. egy hóra. Előfizetés minden napon kezdetű s az előfizetési díjak a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor utca 7. sz.) küldendők, honnét levelező lapon kifejezett óhajra mutatóványzókat is küldenek egy héti ingyen.

Angyal és Ördög című díszes kiállítású beszélykötet jelent meg Szalá Sándor-tól a „Zalai Közlöny“ tevékeny szerkesztőjétől. Függelékül szerzőnek „Poklok félé“ című száz arany-frank pályadíjat nyert eredeti beszélyt tartalmazza. A mű a nagy-kanizsai „Magyar irodalom és művészpártoló egyesület“ kiadványa. — A tehetséges szerző művét ajánljuk olvasó közönségünk szives figyelmébe.

Mikor Makón vendég voltam. F. cím alatt írja meg Blaha Lujza makói vendégzseprelést egészen az ő szeretetreméltó modorában. Kedvesen, pajkosan a „Ékes Csaldái Lapok“ szerkesztőjéhez intézett levelében. De nem csak az a level érdekes, hanem

az októbertől kezdve 8-ik évfolyamába lépett lap minden újabb száma arról győz meg bennünket, hogy mióta dr. Sziklay János lépett az élére, ennek tartalmassága annyira emelkedett, hogy egy képes lap sem mulja felül. Az eddig megjelent 3 számban Tolnai Lajos, Bartók Lajos, Tóth Béla, Mészáros István, Blaha Lujza, Madarassy László, Fülöp Áron, Luby Sándor s még többek mind rovatok színvonalon álló dolgozataival találkoznak az apróbb rovatok eleven változatossága mellett. A ki maga kíván meggyőződnie róla, forduljon a kiadóhivatalhoz Budapestre (Papnövelde-utca 8.) mely mutatóványzókat mindenkinek ingyen küld.

Szépirodalmunk egyik ága sem örvend napjainkban oly virágzásnak, mint az elbeszélő irodalom. Ezt főleg a magyar társadalom hatalmas fejlődésének köszönhetjük, mely a figyelmes szemlélőnek lépten-nyomon a legérdekesebb tárgyakkal kínálkozik. Tolnai Lajos és Mikszáth Kálmán voltak azok, kik e társadalmi mozzanatokot az irodalomnak meghódították: amaz széles körben, bámulatos jellemző erővel és sujtóló szatirával, ez kedvező gyönyörködtető humorral. Nyomukban halad egész újabb elbeszélő költészetünk. Sajnálattunkra azonban eddig még nem volt lapunk, mely mind e törekvéseket egyesítve az elbeszélő irodalomnak és ezzel együtt az új Magyarországnak képét tárná elének Annál kellemesebb meglepetést szerzett nekünk egy szépirodalmi vállalat, mely elérte azt, ami mindaddig még nem sikerült: regény és beszély irodalmunk tükrében a multat, valamint a jelen társadalmi mozgalmakat teljesen és híven bemutatni. Ez eszmét a „G o n d ú z ó“ ben látjuk megvalósítva, mely derek szépirodalmi hétilapnak éppen Tolnai Lajos a főmunkatársa és melyben Mikszáth Kálmán „A képviselőház karzatáról“ cím alatt közli annyira kedvelt rajzait: A „Gondúzó“ II. évfolyamának előtünk fekvő 4 első száma egyszerre három eredeti regénnyel indul meg: „Az utolsó kurucvilág“ történeti regény 3 kötetben kitünő regényírónktól Abonyi Lajostól, „A vér hatalma“, mely egy korszerű problémát feleget, Beniczkyné Bajza Lenkétől és „Csiricsiré Bertalan úr ő méltóság“ című társadalmi regényt Vértési Arnold élénk tollából. Költeményekkel találkoznak legjeleőbb lantos költőinktől u. m. Vajda János, Kiss József, Endrődi Sándor és Reviczky Gyulától. A kisebb beszély és rajz igen gazdagon és mintaszerűen van képviselve Mikszáth Kálmán említett rajzsorozata, P. Szathmari Károly „A helybenhagyott ember“, Szana Tamás, „Magyar költők szerelma“, Tóth József „A tilos“, Jakab Odón „Összeromlott élet“, és Tolnai Lajos „Az első eszménykép“ sat. dolgozatai által. A lap érdekességét és változatosságát növelik Belot egy rendkívül érdekesítő regénye franciából fordítva, és az ismeretterjesztő cikkek, mulattató apróságok, talányok sat. A „Gondúzó“ megjelen minden vasárnap három tomított iven. Kiadója Székely Aladár Budapestben. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. Legjobb lelkiismerettel ajánljuk e hazafias szellemű, szépirodalmunk színvonalán álló kitünő vállalatot mindenkinek, ki lelket emelő és képző olvasmányoknak örveuden tud. A kiadó mindenkinek ingyen és barmmentesen szolgá mutatóványzókat, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

A lohinai fü. „Az Egyetemes Regénytár“ e vállalatból, melyet a Singer és Wolfner cég indított meg, vettük a harmadik kötetet, mely Mikszáth Kálmán „A lohinai fü“ e új elbeszélését tartalmazza. A magyar olvasó közönség sokkal jobban ismeri és kedveli a jeles író, semhogy külön ki kellene emelnünk, hogy irodalmunk ismét szikrázó humorral írt, elejétől végig érdekes, zamatos művel gyarapodott. Meg kell azonban említenünk a mű megjelenési módját, mely szerencsés újítás képez könyvpiaconkon. A nevezett vállalat ugyanis tíz ivre terjedő köteteket közöl, melyek csinosan bekötve, ötven kr-ért árulnak és ezen ár mellett a vállalat kiadványai oly példányszámokban kerülnek a közönség közé, melyek nálunk nem közönségesek. Így pl. Mikszáth elbeszélése néhány nap alatt több mint háromezer példányban kelt el. A vállalat ilyformán a magyar írók műveinek az eddigieknél jóval jelentékenyebb olvasókört fog hódítani és fordított regényeivel a hazai könyvpiacon le fogja szorítani a hasonmest német vállalatokat, melyek ott nagy elterjedésnek örvendtek. Az „Egyetemes Regénytár“ új kötet Mikszáth elbeszélésén kívül Welten Oszkárnak egy víg novelláját tartalmazza.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

3323. tkv. 1885.

Póthirdetmény.

A z-egerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint **Zalamegye összesített árvtára**, mint végrehajtható **Vörös János ifjú** ba rabátszegi lakos végrehajtást szenvedő elleni 133 forint 64 kr. s járuléka iránti végrehajtási ügyében 3090 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben, a paisszegi 53. sz. tjkönyvben A. f. 1. sorsz. a. felvett ingatlanra 4 frt, a f. 2. sorsz. alatti ingatlanra 4 frt, a f. 3. sorsz. alattira 4 frt, a f. 4. sorsz. alattira 10 frt, a f. 5. sorsz. alattira 5 frt, a f. 6. sorszám alattira 7 frt, a 7. sorsz. alattira 36 frt, a 8. sorsz. alattira 26 frt, a 9. sorszám alattira 21 forint, a 10. sorszám alattira 24 frt, a 11. sorsz. alattira 25 frt, a 12. sorsz. alattira 16 frt, a 14. sorsz. alattira 6 frt, a 15. sorsz. alattira 8 frt, a 16. sorsz. alattira 27 frt, s a 18. sorsz. alattira 31 frt kiáltási árban, Paisszeg községbe a községbíró házához **1885-ik évi november hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájára** kitézött árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján a kir. államkincstár, mint végrehajtható érdekében is 105 frt 31 kr. töke követelése és járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Zala-Egerszegén, 1885. évi október 2-án.

A kir. törvényszék mint
tkkvi hatóság.

246. 1—1.

193/v. 1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennél közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírószék 4153. számú végzése által **Zalamegye árvtára** végrehajtó javára **Prácsorics János** sójtóri lakos ellen 892 frt töke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást alkalmával bíróság lefoglalt és 992 frtra becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök, szármás gabona és takarmányból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Sajtórón leendő eszközzésére **1885-ik év október hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennél oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegén 1885-ik évi október hó 8. napján.

NEMES SÁNDOR
kir. bir. végrehajtó.

245. 1—1.

Hirdetés

nagymérvű téli sertéslegeltetés iránt

Kibéreltem a bérösszeg előfizetése mellett drávántul a közel Ferdinandoveczi, Kozároveczi, Bertavai, Brakoveczi 10660 1200 hold makk és vadgyümölcs, bükk, tölgy, gyertyán stb. magvaserdőknek téli sertés legeltetését 1886. márcz. végéig; a talaj vastaglevelese alatt télen lenem fagy, mindenféle elég víz, árnyék sertésnek; pásztornak ingyen szállás és tüzelőfa jár. Csendőrség, négy kir. erdősz, kötelességszerűleg utasítva, felkérve ott, hol egyébként is lopásnak híre sincs, mégis saját embereim vigyázata mellett elég biztonság van arra, hogy sertés lopás ne lehessen. Tehát oda veszek az egész legelő időre hajtáskor előre lefizetendő átlag malac és nagy sertés darabját egy forint legelő bérért, ha valaki előbb visszahajtatna is.

Minden község, egyesek, öreget, aprót, feljegyezzenek csendőrségnek, erdőszöknek általam átadás, nyilvántartás végett, minden kanász kap az oda hajtáskor — mert ott fogok lakni — tölem igazolványt, hogy elfogatás nélkül más azon erdőbe ne mehessen.

A sertés szállítás vasuton, vagy hajtva a kaproncezi, gölai, vizvári, babócsai baresi vasutállomás és átjárónál történhetik, minden darab után 2 kr. átszállítási díj küldendő, kivéve Kaproncezt, mert ott nincs Dráva; a kanászok élleme vasuton Vizváralomásra nevem s az illető címével történhetik, mivel az oda közel erdőbe átvihető.

A legelő díjt, tekintettel az olesó gabona árra számítottam, melynél otthon a sertés kitaratás a kevés takarmány miatt tíz annyiba is kerülne.

Mégis közvetítőknél minden egy forint bér után, ha megkapom, fizetek öt krt fáradságukért.

Bérmintve mindenki levelezhet velem, itt hol még lakom.

Pósta, Szomajon, Somogy-megye.

KOMÁROMY KRISTÓF.

SIR-KOSZORÚK.

Mindenszentek napjára igen csinosan összeállított sir-koszorúk, szárított természet virágokból, bámulatos olesó árért, nagy készletben kaphatók

Goldner János
divatkereskedésében
ZALA-EGERSZEGEN.

3625 tk. 1885.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. bíróság mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **Zalamegye árvaszéke** végrehajtónak **Krampács József** túskezeri lakos végrehajtást szenvedő elleni 230 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. bíróság területén levő, Túskezer községében fekvő, a túskezeri 45. sz. tjkvben A. I. 1-3. sor sz. a. felvett és 2/4-ed részben Krampács József nevén álló és az adó alapján 245 frtra becsült, továbbá a túskezeri 117. sz. tjkvben A. I. 1-5. sor sz. a. felvett és alperes nevén álló szintén az adó alapján 458 frtra becsült ingatlan részekre az árverést 360 frtban és 630 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor Túskezer községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 24 frt 50 krt és 45 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság ttkvi hatósága Alsó-Lendván 1885. évi szeptember hó 17-én.

243. 1-1. NÁBRÁ CZKY LAJOS kir. aljbíró.

3053.

polg. 1885.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék az 1874. 35. t. c. 15. §-a rendelkezéséhez képest közhírré teszi, hogy **Laubhaimer Oszkár** alsó-lendvai királyi közjegyző irodáját 1885. évi szeptember hó 20. napján megnyitotta.

Zala-Egerszeg, 1885. szept. 21.

233. 3-3.

A kir. törvényszék.

Főnyeremény esetleg 500.000 márka	Szerenese jelentés.	A nyereményeket az állam biztosítja.
--	-------------------------------	--------------------------------------

Felhívás részvételre a Hamburg állam által biztosított

nagy pénzsorsjátékhoz,

melyben

9 millió 880,450 márka

okvetlen nyerendő lesz.

Ezen előnyös pénzsorsjátéknak, mely természetesen csak 100,000 sorsjegyet tartalmaz, nyereményei a következők:

= Legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márka =		
1 díj 300000 márka	26	10000 márka
1 ny. a 200000	56	5000
2 " a 100000	106	3000
1 " a 90000	253	2000
1 " a 80000	512	1000
2 " a 70000	818	500
1 " a 60000	150 ny.	300, 200, 150 m.
2 " a 50000	31720 ny.	145 márka
1 " a 30000	7990 ny.	124, 100, 94 m.
5 " a 20000	8850	67, 40, 20
3 " a 15000		

összesen 50,500 nyeremény, mely nyeremények néhány hó alatt 7 osztályban biztosan kibuzatnak. A főnyeremény először 50,000 márkát tesz, mely fokozatosan 60,000, 70,000, 80,000, 90,000, 100,000, 200,000 és 300,000 esetleg 500,000 márkára növekedik.

Az első nyeremény-huzás határideje hatóságilag lett kitűzve és ez alkalomra:

1 egész eredeti sorsjegynek ára csak **3 frt 60 kr.** vagy 6 márka.
1 fél eredeti sorsjegynek ára csak **1 frt 60 kr.** vagy 3 márka.
1 negyed eredeti sorsjegynek ára csak **90 kr.** vagy 1 1/2 márka.

Ezen állam által biztosított sorsjegyek (semmi tiltott igényekkel) az összeg bérmentes beküldése vagy postautalvány mellett általában még a legtávolabbi vidékekre is elküldetnek.

Minden részt evő kap tölem még az eredeti sorsjegy mellé egy az állami címerrel ellátott eredeti tervet ingyen; a huzás után pedig minden figyelmeztetés nélkül megküldöm az eredeti huzási listát is.

A nyeremények kifizetése és megküldése szintén közvetlen általam fog történni s pedig a legpontosabban és a legbiztosabb titoktartás mellett.

Megrendelések akár postautalvány, akár ajánlott levél útján történhetnek.

Tekintettel a már nagyon közel levő huzásra, kérek a megrendeléssel

f. é. október hó 30-ig
bizalomteljesen fordulni

Id. Heckscher Samuel
bank- és váltó-üzletéhez Hamburgban.

2818 tk. 1885.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy a **zala-egerszegi takarékpénztár** végrehajtónak **Mesteri Vendel** mint kiskoru Mesteri Rozália, Katalin, Anna és Terezia gyermekei törvényes képviselője végrehajtást szenvedők elleni 409 frt 66 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, Zala-Koppány község határában fekvő, a zala-koppányi 71. sz. tjkvben A. I. 351. 380. hrsz. ingatlanok kiskoru Mesteri Rozá, Katalin, Anna és Terezia nevén álló fele részére 51 frtban, a zala-koppányi 424. sz. tjkvben A. I. 461. 608. hrsz. ingatlanok ugyanazok nevén álló fele részére 252 frtban, a zala-koppányi 427. sz. tjkvben A. I. 117. 215. hrsz. ingatlanok szintén azok nevén álló fele részére 214 frtban és a zala-koppányi 425. sz. tjkvben A. I. 290. hrsz. ingatlanok Döni Mihály és neje Izsák Rozália nevén álló fele részére 12 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 10 órakor Zala-Koppány község bíró

K Ö L C S Ö N

6% és 5%-ra.

Minden önjogi személy, kinek öntentartására állandó jövedelmei vannak, ugymint: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő és hivatalnok kaphat közbenjöttém útján egy fővárosi, hitelközvetítő 100 forinttól 1000 forintig 50 hó alatt posta-utalvány útján visszafizetendő hatszázalékos kölcsönt.

5%-os bank-kölcsön.

Közvetítetik 2000 forinttól kezdve egy millióig földbirtokra, esetleg jó anyagból épült városi házakra 25 évre 2 1/2%, vagy 40 évre 1% tőketörlesztéssel. — Házkölcsönrel az előirt becslési költség előre letendő.

Termények, földesiek értékpapírok, részvények stb. elvállaltatnak eladás, esetleg előleg beszerzése végett. Végül mindennemű legjobb rendszerű gazdasági gépeket és tűzmentes szekrényeket mint bizományos adók el: — Válasz- és portóköltség fejében 30 kr. levélbélyegben kéretik.

Pollák János

bizományi és ügyvéti irodája
Budapest, VII. Murányi-utca, 3. sz.

241. 6-2.

Nyomatott Tahy Rozáliánál Zala-Egerszeg.

házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 5 frt 10 krt, 25 frt 20 krt, 21 frt 40 krt és 1 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zala-Egerszeg, 1885. évi szeptember hó 18-án.
A kir. tizek mint ttkvi hatóság.

3539 tk. 1885.

Visz-árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. bíróság mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **HAJÓS MIHALY** ügyvéd alsó-lendvai lakos jelzálogos hitelezőnek, **új. PAL FERENC** péntekfalui lakos mint késedelmes fizető árverési vevo ellen, a kérvényező javára sorozott 157 frt 65 kr. és járuléka iránti vissz-végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. bíróság területén levő, Péntekfalui községében fekvő, a péntekfalui 42. sz. tjkvben A. I. 1. 3. 4. 6. sor sz. a. felvett s 2/4-ad részben jelenleg még Horváth Zsófia férj. Pál Ferencné végrehajtást szenvedett nevén álló, de a f. évi január hó 28-án megtartott bírói árverésen **új. Pál Ferenc** péntekfalui lakos által 745 frt vételárért megvett ingatlan részekre a vissz-árverési 745 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelt és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi október hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Péntekfalui községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 74 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság ttkvi hatósága Alsó-Lendván 1885. évi szeptember hó 16-án.

243. 1-1. NÁBRÁ CZKY LAJOS kir. aljbíró.

Árverési hirdetmény.

A csab-rendeki közbirtokosság tulajdonát képező regale jog, bor, sör és pálinka mérésel **f. évi november hó 1-én délután 2 órakor** zárt ajánlatok útján, az 1886. év Szent-György naptól kezdve 5 egy mást követő évekre bére adatik.

A szerződés feltételei alulírott nál Csab-Rendeken az árverés napjáig betekintheők.

Csab-Rendeken 1885. szeptember 30.

Kustos Elek

közbirtokossági gondnok.

Biztos kereset!

Mindenki töke és kockázat (risico) nélkül osztrák-magyar állam- és díjsorsjegyek részletfizetés mellett eladása által az 1883. évi XXXI. törvény szerinti

havonta 100-300 frtot kereshet

Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:

Lang Lipót,
nemzetközi hirdetési irodájában
Budapest, Borotya-utca 9.